

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

PIK LVI Ч. 144. ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК, СЕРЕДА, 23-го ЧЕРВНЯ 1948.

No. 144. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JUNE 23, 1948. VOL. LVI

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америка; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союз: BErgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

СПРАВА ЗАКОРДОННОЇ ПОЛІТИКИ В РЕСПУБЛІКАНСЬКІЙ ПЛЯТФОРМІ

Філадельфія, 21 червня. — Двадцять четверта Краса Республіканська конвенція, що відбувається в Мюнсіпал Одіторіум, об'єднала всіх делегатів для критики Демократичної партії, яка від близько 20 років знаходиться при кермі адміністративних справ. Ключовий промовець, губернатор Двайт Г. Грін з Ілліной, був річковим критиком, а бувша конгресменка Клер Вут Луа долляла оливи до вогню своїми чутливими випадками. Однак головне вістря своїх промов звернула проти Генрі Волеса й його більшовицької братії.

Мабуть перший раз в американській історії порушено справу „націоналізму“ в нарадах партійної конвенції, коли прийшло до обговорення закордонної політики в партійній платформі. У цій справі перемагає напрям „міжнародний“, тобто такий, який не дозволяв би на ізоляцію Америки від глобальної політики. Комісія платформи представити свій аляратор в середу перед полуднем, а коли глядко піде з цією справою, то вже на нічний сесії в середу почнуть ставити кандидатів на номінацію. Очевидно, що почнеться від „рідних снів“ кількох стейтів, а коли їх ліста вже вичерпається, тоді приїде до загальної згадки кандидатур.

Ривалізуючі табори в справі кандидатів.

Найбільше агресивним кандидатом на номінацію показується ньюйоркський губернатор Тамес Е. Дюї. Від нього так і бе бажання здобути номінацію для себе. Досі він має найбільше число наперед запевнених делегатів, однак більшу моральну силу виказує сенатор Роберт А. Тефт. Він погодився з іншим кандидатом, а це бувшим губернатором Міннесоти, Гаролдом Стасеном і разом такий „запряг“ має велику силу. Цю спілку підтримує полк. Роберт Р. МекКормік, видаєча впливового реплубліканського щоденника Шікаго Трібюн і це є перший відкритий політичний „бос“, який вів свій намір. Він є делегатом на конвенції, отже може діяти по всіх закутках. Інші впливові одиниці поза куліс це не виявили свого обличчя. Загальною думкою, що на випадок зудару між Тефтом і Дюєм до такого ступня, що ніхто з них не дістане потрібної більшості голосів, вирішне на поверхню кандидатура сен. Артура Г. Ванденберга. Він досі не старався за кандидатуру, однак його прихильники кажуть, що він „буде прийдати“, як що йому кандидатуру заоферують. Досі Ванденберг не склав рішучої заяви, що він під ніякою умовою не прийме кандидатуру.

РОБІТНИКИ ВИСМІВЮЮТЬ ОФЕРТУ ФОРДА В СПРАВІ ПІДВИШКИ.

Дітройт. — Форд Мотор Компані заоферувала юні автомобільні робітників підвишку на 14 центів для таких робітників, які заробляють \$1.50 або більше, а 11 ц. таким, що заробляють менше на годину. Робітники в фабриці Ривер Руж відкинули цю пропозицію з кинками, однак сама юнія ще не заявила свого ставлення в цій справі.

Викінчують америк.-європейські пляни оборони проти наїздника

Вашингтон, 21 червня. — Урядові Америки і Західно-Європейського Союзу держав працюють тепер над викінченням кінцевих подробиць над пляном військової оборони перед наїзником. Після викінчення плянів буде скликана конференція інтересованих держав як не у Вашингтоні, то в Лондоні. Ці наради будуть черговим кроком у налагодженні американської закордонної політики відносно Європи. Хоч урядові департаменту стейту не говорять ясно про намір відбутися конференцію, то з інших джерел звісно, що конференція відбудеться. Досі об'єдналися для оборонних цілей: Великобританія, Бельгія, Голландія, Люксембург.

ВЕЛЕС ДАЛЬШЕ ОСТЕРІГАЄ ПЕРЕД КОМУНІСТИЧНИМИ ЗАТІЯМИ НА КАРІБЬСЬКОМУ МОРЮ.

Нью Йорк. — У синдикатній статті пише бувший підсекретар стейту Соммер Велес про небезпеку збоку комуністичних інтригантів на островах і в державах довкруги Карібського моря. Він згадує, що на його попередню остерігу поспішали заперечення наче б така небезпека існувала, й тому він ще раз пригадує на мотоди комуністичної діяльності. Він каже, що комуністичні методи є такі самі, як нацистичні, лише, що далеко більше рафіновані. До комуністів пристали тепер колишні нацисти й тому така комбінація є більш небезпечна ніж нацистична. Від коли советський амбасадор Константин Уманський перенісся з Злучених Держав до Мексика, від тоді заріюлося від шпигів і вертільників в державах, що притикають до Карібського моря. Хоч Уманський згинув, то його праця ведесться далі і в урядах деяких держав вже засіли комуністичні агенти. До таких країн, в яких більшовики й бувші нацисти опанували уряд, Велес зараховує Коста Ріку. Він звертає увагу американському урядові на цю небезпеку і остерігає перед уділюванням підтримки для новоствореного уряду в Коста Ріці.

УГОРСЬКИЙ КОНСУЛ ЗРЕЗИГНУВАВ З СВОГО ПОСТУ

Нью Йорк. — Аврель Альт, діючий генеральний консул Угорщини, з осідком в місті Нью Йорку, зрезигнував із свого посту на знак протесту проти комуністичної диктатури на Угорщині. Як одну з приток до такого кроку подав Альт вмішування секретаря угорської амбасаді в Вашингтоні в справі консуляту, головню подавання вказівок, кому консуляту має давати, а кому відмовляти віза на відвідини Угорщини. До опанування Угорщини комуністами було звичаєм, що консул самий рішав про видання віз на паспорт. Крім того Альт сказав перед репортерами, що в його рідній країні комуністи знищили зовсім громадянську свободу і він не може погодитися з таким режимом.

ЕКСПЛОЗІЯ В ЖИДІВСЬКІЙ ДІЛЬНИЦІ КАІРО.

Каїро, Єгипет, 22 червня. — В жидівській ділянці Каїро трапилися дві великі експлозії, жертвою яких було 31 вбитих. Причин експлозії ще досі не стверджено.

ЗБІГЦІ ЗІ СОВЕТІВ СТВОРИЛИ МІЖНАРОДНИЙ СЕЛЯНСЬКИЙ СОЮЗ

Відень, 22 червня. (Ройтер) — Вчора тут повідомлено, що представники політичних емігрантів з Польщі, Румунії, Мадярщини, Болгарії, Албанії, Чехословаччини, Югославії та Советського Союзу створили в місті Лінц Міжнародний Селянський Союз. В прийнятій резолюції стверджується, що селяни всіх країн за советською залізною заслоною зайняли виразно негативне становище до існуючого там сьогодні диктаторсько-тоталітарного більшовицького режиму, але їх „брутально гноблять і нищать“. Австрійські соціалісти занепокоєні цю активністю в Австрії політичних втікачів зі Советів, бо бояться, що це може втягнути Австрію в ще більші непорозуміння зі Советським Союзом та справити її ще більше клопоту.

Чергові наради Комінформу

Варшава, 22 червня. — З кінцем минулого тижня почалося паломництво комуністичних верховодів з поодиноких країн і тут існує переконання, що „десь в Чехословаччині“ має відбутися друге з черги засідання створеного минулого року Московію нового комуністичного інтернаціоналу, відомого під назвою Комуністичного Інформаційного Бюро, скорочено: Комінформу. „Десь до Чехословаччини“ вже виїхав член московського Політбюро і основник Комінформу, Андрій Жданов, та комуністичні головачі з Болгарії, Румунії, Мадярщини, Югославії, Албанії, Польщі, як теж з Італії та Франції. Предметом наради мала б бути знову акція проти американської Програми Європейської Визволення та перевірка комуністичного положення в Європі після поразки комуністів в італійських виборах, як теж біжучі справи і пляни підпільної комуністичної роботи в світі і зокрема в Європі.

ІЗРАЇЛЬЦІ І АРАБИ ПОГОДИЛИСЯ НА „НІЧІЮ ЗОНУ“ В ЄРУСАЛІМІ.

Лейк Соксес, Н. Й., 22 червня. — Посередник О.Д. в Палестині, граф Бернадотте повідомив, що ізраїльці і араби погодилися встановити в Єрусалимі „нічню зону“, в якій нікому не вільно буде мешкати та доступ до якої буде заборонений військовому персоналові. Араби матимуть право держати в цій зоні одну поліційну станицю та вислати туди окремі стежі для вержання ладу. Зона буде відділена колючим дротом і вона відділюватиме демаркаційну лінію між арабами і жидами.

ГРЕЦЬКА АКЦІЯ В СПРАВІ ЗВОРОТУ СХОПЛЕНИХ БОЛЬШЕВИКАМИ ДІТЕЙ.

Лейк Соксес, Н. Й., 22 червня. — Грецький уряд знову звернувся до Балканської Комісії О.Д. в справі звороту грецьким батькам біля 10,000 дітей, що їх взяли в ясір більшовицькі партизани та віддали на яничарське виховання до Советського Союзу та його сателітів. Намагання Греції порозумітися в цій справі безпосередньо з цими країнами, не мали успіху.

В БЕРЕЗНІ БУДЕ ВСТАНОВЛЕНА НІМЕЦЬКА ДЕРЖАВА

Берлін, 22 червня. — З достовірних американських військових джерел повідомлено, що найпізніше з днем 1-го березня 1949 р. буде встановлена західно-німецька держава та проголошений німецький уряд. Окремий комітет американських, британських та французьких представників вже розпочав працю з метою встановити повноважності і засяг діяння цього уряду в рамках формального окупаційного стану, який ще існує. Цей сам комітет встановить теж відношення німецького уряду до окупаційних властей та визначить контрольні завдання цих останніх. В справі встановлення німецької держави відбуваються постійні конференції західних союзників з представниками німецьких країн, які мають за завдання скликати конституційну асамблею та підготувати проєкт конституції. Нова держава залишатиме можливість прилучитися до неї теж східним німецьким провінціям, що тепер є під советською окупацією.

СОВІТИ ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА РОЗМОВИ В СПРАВІ МОНЕТАРНОЇ РЕФОРМИ В БЕРЛІНІ.

Берлін, 22 червня. — Тут неофіційно повідомлено, що советський головнокомандуючий в Німеччині, маршал Василь Соколовський, мав виявити свою готовність на переговори зі західними союзниками в справі реформи гроша в Берліні. Розмови мали б відбутися між представниками і фінансовими спеціалістами всіх чотирьох окупаційних потуг, та, згідно з повідомленням Асошіейтед Прес, мали б початися вже сьогодні. Вислід цих розмов важко передбачити, бо ніхто не вірить в добру волю Совєтів. Тимчасом, політичне напруження між східними та західними союзниками в Берліні продовжується. У відповідь на советські транспортні обмеження американська авіація почала забезпечувати відповідним постачанням свій гарнізон в Берліні повітряною дорогою, а британський губернатор, піддержаний американським і французьким, вияснив більшовикам, що Берлін не належить до советської зони та що всі окупаційні потуги там мають однакові права.

ШВЕЦІЯ ЗБІЛЬШАЄ СВОЮ ОБОРОНУ.

Стокгольм, Швеція, 22 червня. — Обидві палати шведського парламенту вчора ввечері ухвалили додатково 205,000,000 корон (56,000,000 доларів) на скріплення красної оборони. Фонди будуть використані головню на розбудову авіації та військово-морських сил, як теж на дальшу будову оборонних споруд.

БРИТАНЦІ ДОГОВОРИЛИСЯ З ІРЛАНДІЯМИ.

Лондон, 22 червня. — Тут від довшого часу відбувалися торговельні переговори між очолюваними міністрами торгівлі представниками Британії та Ірландії. Вчора вже повідомлено, що в усіх справах досягнено „принципового порозуміння“ і залишається ще тільки узгодити подробиці. Ірландська делегація очолював сам прем'єр, що свідчить про важливість переговорів для обох країн.

В БЕРЕЗНІ БУДЕ ВСТАНОВЛЕНА НІМЕЦЬКА ДЕРЖАВА

Берлін, 22 червня. — З достовірних американських військових джерел повідомлено, що найпізніше з днем 1-го березня 1949 р. буде встановлена західно-німецька держава та проголошений німецький уряд. Окремий комітет американських, британських та французьких представників вже розпочав працю з метою встановити повноважності і засяг діяння цього уряду в рамках формального окупаційного стану, який ще існує. Цей сам комітет встановить теж відношення німецького уряду до окупаційних властей та визначить контрольні завдання цих останніх. В справі встановлення німецької держави відбуваються постійні конференції західних союзників з представниками німецьких країн, які мають за завдання скликати конституційну асамблею та підготувати проєкт конституції. Нова держава залишатиме можливість прилучитися до неї теж східним німецьким провінціям, що тепер є під советською окупацією.

СОВІТИ ПОГОДЖУЮТЬСЯ НА РОЗМОВИ В СПРАВІ МОНЕТАРНОЇ РЕФОРМИ В БЕРЛІНІ.

Берлін, 22 червня. — Тут неофіційно повідомлено, що советський головнокомандуючий в Німеччині, маршал Василь Соколовський, мав виявити свою готовність на переговори зі західними союзниками в справі реформи гроша в Берліні. Розмови мали б відбутися між представниками і фінансовими спеціалістами всіх чотирьох окупаційних потуг, та, згідно з повідомленням Асошіейтед Прес, мали б початися вже сьогодні. Вислід цих розмов важко передбачити, бо ніхто не вірить в добру волю Совєтів. Тимчасом, політичне напруження між східними та західними союзниками в Берліні продовжується. У відповідь на советські транспортні обмеження американська авіація почала забезпечувати відповідним постачанням свій гарнізон в Берліні повітряною дорогою, а британський губернатор, піддержаний американським і французьким, вияснив більшовикам, що Берлін не належить до советської зони та що всі окупаційні потуги там мають однакові права.

У ВІДНІ БОЛЬШЕВИКИ ПРИДЕРЖАЛИ ЗАХІДНИХ ВОЯКІВ.

Відень, 22 червня. — Столиця Австрії належить до тих міст, де трапляються найбільш загрозливі непорозуміння між советськими і західними окупаційними силами. Вчора тут троє советських членів міжнародної поліції змусили під загрозою ужиття зброї троє західних воїнів — членів тої ж поліції, піти до советської комендатури і там від них підбрано придержаного ними одного п'яного австрійця, а їх самих придержано 15 хвилин.

„НАІЗД“ АМЕРИКАНСЬКИХ МОРЕЯКІВ НА СТОЛІЦЮ ПОРТУГАЛІЇ.

Лісбона, Португалія, 22 червня. — На вулицях столиці Португалії вчора можна було скрізь побачити американських моряків. Це звиджувало місце залога американського лінійника Мізурі, літаконосця Корал Сі, крейсера Колумбус і Мейтон та сімох нищильників і одного апропріаційного корабля, що причалили у відділ до місцевого порту й тут залишаються до суботи.

КИТАЙСЬКІ СТУДЕНТИ НЕ ХОЧУТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО ХЛІБА.

Пейпінг, 22 червня. — Серед місцевих китайських студентів і професорів поширюється рух за бойкотом американської харчової допомоги. Велика частина студентів вчора звернула свої харчові квитки, що уповноважнювали їх користатися з дарованої американської харчівки.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1136 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На шість місяців	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Включено в передплату (або окремою частинкою):		Monthly's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.25	Six months	\$1.25

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адрес коштує 10 центів.

В оголошеннях вказувати не можна імена.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 344, JERSEY CITY 3, N. J.

Продовжено нагоду на виправдання

Дня 15-го серпня минулого року Український Народний Союз проголосив окрему кампанію за збільшення кількості своїх членів до щонайменше 50,000. Кампанія була початком проголошеною до кінця минулого року, але описати треба було продовжити її ще на шість місяців, отже до кінця червня 1948, бо не всі відділи виконали призначену їм квоту й Союз не міг досягнути наміченої цілі. З річного звіту головного секретаря УНС відомо, що за перший період кампанії було тільки 49 таких відділів, що вив'язалися зі свого обов'язку та виконали, або перевионали свою квоту. Натомість, 222 відділи виконали її тільки частинно, а 193 відділи взагалі її не виконали. Дещо краще поведено кампанію за новими членами вже в цьому 1948 році, проте й вона ще не задовольняюча. Головний секретар в розісланому в останньому числі листі до урядників усіх відділів стверджує, що з кінцем травня УНС-Союзові бракувало ще 650 членів до круглого числа 50,000, при чому місяць травень був під цим оглядом найгірший за час цієї кампанії, бо в ньому зорганізовано тільки 200 нових членів. Ясно, що цих 650 членів, яких не достає ще до 50,000, вже навряд чи пошастить зорганізувати до кінця червня і тому У. Н. С. вважає за необхідне ще раз продовжити речення кампанії до кінця вересня цього року. Цим самим У. Н. Союз дає ще раз усім нагоду виправдатися, як організаторам в приєднуванні нових членів, так і українському загалові, що ще не є в ряді У. Н. Союзу, щоб він виявив та виправдав свою громадянську свідомість та свій патріотизм і в ці ряди вступив.

Кампанія УНС-Союзу за новими членами є не тільки звичайною посиленою акцією за приєднування нових членів, яка ведеться постійно, але вона ще тим замітна, що передбачає та признає цілий ряд привілеїв як для тих, що організують, так і для тих, що їх організують. Крім цього головного привілею, іменню, можливості виявити свою громадсько-організаційну зрілість в цій кампанії, що признано окремих нагород для кожного, хто цих членів організує, як членам признається цю користь, що їх признається ще на дотеперішніх корисних умовах, які в майбутньому доведеться дещо змінити та достосувати до нових економічних обставин в країні і до загальних напрямних всіх інших забезпечених підприємств і організацій. Крім то-

го, під час кампанії УНС дає окрему допомогу в організуванні нових членів, широко роз'яснюючи цілі і завдання цієї організації і її велике значення для кожного особисто і для цілої громади та для української справи взагалі. В тієї цілі скликається окремі збори, видається відповідна пропагандивна література, та робиться це на сторінках періодичної преси.

Звичайно, на повільність дотеперішньої кампанії можна б навести чимало всіляких виправдуючих аргументів і їх, власне, УНС брав до уваги, продовжуючи кампанію на дальших три місяці. Але головною причиною в цьому, і причиною, якої в жодному разі не можна виправдати, це є неактивність під цим оглядом деяких відділів та їх урядників. Бо як з одного боку є вже багато таких відділів, що чесно і совісно виконали свій обов'язок у відношенні до Батька-Союзу та не тільки виконали, але й перевионали призначену їм квоту нових членів, так і деякі відділи наче б поставили собі за ціль дожити зі заложенними руками аж доки робота сама не зробиться, або за них не виконає її хтось інший. Цим вони не тільки зупиняють загальний прогрес та розвиток не тільки своїх відділів, але й цілого Союзу. Продовжена кампанія дає їм ще останню нагоду виконати свій обов'язок та виправдати своє розуміння великого значення і великих завдань Українського Народного Союзу та їх самих, як його членів. Після кампанії буде проголошений окремо її вислід і треба вірити, що до того часу вже не буде ні одного відділу, якого було б треба ставляти в рубрику таких, що не виконали свого обов'язку. А ці, що вже свою квоту виконали, або перевионали, повинні тепер ще розгорнути широкую акцію за здобуття першого місяця в цій важливій кампанії. Її продовження на дальших три місяці дає справді кожному нагоду виправдатися: тим, що відстають, дідати тих, що наперед, а тим, що вибилися наперед, піти ще далі та закріпити за собою досягнену перемогу.

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧИТЬ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВІДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ ТАКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ШЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОІХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАЙОМИХ.

За що воювала Америка?

У своїй промові, виступаючи в Берклі, в Каліфорнії, президент Труман заявив, що обвинувачення Росії, наче б Америка йшла на завоювання світу як імперіалістична держава, не мають найменшої основи. На доказ правди Труман прикладово згадав, що Америка здемобілізувалася негайно після війни, а теж не ставила переможеним ніяких територіальних домагань. Коли ж мова про воєнні відшкодування, то на ділі ці відшкодування є лише знаком, що Америка потерпіла великі матеріальні втрати. Так коротко розправився президент з закидами про її "імперіалістичні" зазіхання.

Однак крім закидів збоку противників, ідуть ще закиди збоку прихильників Америки, або збоку таких країн і осіб, які відстають від Америки. Вони не раз сліпо повторюють закиди ворогів і тим наносять Америці ще більшої шкоди, бо настроюють навіть приятелів Америки проти неї.

Бернард Барук, довголітній дорадник воєнних президентів, Вилсона, Рузвельта й Трумана, звернув увагу на різку несправедливість таких закидів і зробив спробу у тижневику Сатердей Івнинг Повст написати "Кілька ласкавих слів в обороні Дядька Сема". У цих "ласкавих словах" не сказав Барук нічого нового, лише коротко зібрав найважливіші факти, які повинні мати на увазі американський громадянин для відбиття закидів, наче б Америка йшла до війни з лакеїства, подібного до лакеїства купця Шайлока, зображеного Шекспіром. Барук пригадає, що нескрупулентні критики Америки придумали слово "Онкей Шайлоку" на невиріне захарактеризування Америки за її воєнну й фінансову допомогу світовим воєнам. Це слово, яке й після війни. Щоб відбити такі намішки чи наклепи, Барук з'явився діяльність і допомогу цифрами, які самі за себе говорять.

Коли йде про фінансові видатки, то від початку війни до кінця фінансового 1946 року Америка видала на війну 330-більше мільярдів, отже більше ніж видала Британія й Росія разом. Ці гроші видала Америка на продукцію воєнних матеріалів. Очевидно окремо треба брати втрати в людях.

Загально говориться, що ці останні втрати не були значні. Між тим кінець обрахунки в урядових бюрах вказують, що Америка втратила більше в людях ніж ціла Британська Імперія, хоч Америка вступила у війну 27 місяців пізніше. Ворд Алманак вказує, що Англія, Австралія, Канада, Нова Зеландія й Півд. Африка разом втра-

тили в убитих 353,652 осіб, ранених майже 475,070, а загублених воїнів 90,844. Крім цього було вбитих 60,595 цивільних людей. Разом було 980,161 жертв. Жертви Злучених Держав досягнули 400,000 вбитих і 670,000 ранених, що разом дає цифру 1,070,000.

Позички в матеріалах ("Ленд-Ліз") з Америки для союзників досягнули суми 50-більше мільярдів, а Америка дістала від Аліантів матеріалів на суму 10-більше мільярдів. Чи ця цифра вказує на американські зиски? Після нападу на Перл Гарбор з Америки вивезено 268,000,000 тонн матеріалів, а привезено лише 106,000,000 тонн. А це була війна, коли не так йшло про гроші, як про матеріали. Отже різниця між американським імпортом і експортом вносить на шкоду Америки 162,000,000 тонн. Експорт матеріалів з Америки вичерпує американські природні багатства, як це вказує приклад на газоліні. Америка видопула 5,800,000,000 барилек киплячки з своїх джерел і їх нічим не дається заступити, бо киплячка вичерпується безповоротно. Оця нафта, вивезена для воєнних потреб, могла б порушати всі американські авто впродовж 12 років!

До цього треба ще додати такі дані: американський довгіріс під час війни п'ятикратно; після війни американське населення додало 21-більше мільярдів на рятують потерпілих країн, як для УНРРА, на британську позичку, для Програми Видужання Європи. Крім цього американці вислали 23,000,000 пакунків в Європу чи то поштою, чи через КАРЕ, а до того треба ще додати урядові гроші дарунків різних країн в сумі 120,000,000 і \$250,000,000 дарунків в грошах або в пакунках від приватних організацій.

Чи супроти того сього мож-

на говорити, що Америка використувала біду між людьми і "поневоле" світ фінансово?

Барук далі пригадає, що Америка помогла Росії незмірним просто матеріалом втриматися проти Німеччини, доки не пішла сама до війни; що вона брала на себе небувале ризико, коли рішилася на створення другого фронту з такою підготовкою, про яку Росія, як сухопутна держава, не мала поняти; що в тому часі, коли Америка вислала в Європу армію на віддалі 3,000 миль, тоді інші американські армії боролися на Півдні й в Азії у віддалі 6,000 миль. Загалом Злучені Держави мусили втримувати з своїми арміями комунікацію на просторі 56,000 миль.

До цього треба ще додати перемену Америки з мирної невоєнної країни в мілітарну. Фактом є, що Америка не думала вмішуватися ні в першу, ні в другу світову війну. А коли пішла, то мусила будувати військову силу з самих початків. З такою армією вступила Америка в війну на чолі буревія і лише олій розбурханій силі всього американського народу треба завдячувати вигру як в першій, так і в другій світовій війні.

Коли капіталістична, мирна і вільна Америка мусить сама себе перелічувати, заводи-ти у воєнному часі дисципліну, яка нагадує постійну військову диктатуру в поліційних державах, а після виграної війни поспішно роззброюється — то це знак, що Америка має іншу ціль на оці, відмінну від цієї, яку мають диктаторські мілітарні держави. Цю ціллю є кинути з примусу в воєнний вир, щоб якнайшвидше з нього вийти і вернутися наново до свободоловного життя. Це вказує, що як Америка йде до війни, то для втримання своєї демократичної і свободоловної системи, а не на те, щоб накласти свою волю на інших. Іде в обороні свободи — своєї й других.

80-тий КОНГРЕС

Дуже можливо, що до січня не радитиме більше теперішній конгрес, з ряду вісімдесятих, якщо не скличе окремої сесії президент Труман, або республіканський провід, який контролює конгресовою більшістю. Значить, що його діяльність скінчена. Якщо не зайдуть якісь непередбачені події, можна надіятися, що проводи обидвох головних партій так будуть зайняті виборчою стратегією, що не захочуть сидіти в Вашингтоні, а будуть їздити по стейтах і агітувати. Але може й таке статися, що президент Труман, який назвав цей конгрес "найгіршим, який колибудь існував", готов такий заставити його.

Докінчити деякі важні справи ще цього року. Він же заповів, що рішення збільшити і без цього небувалий в американській історії рекорд президентського вета і заветувати декілька законопроектів, що вже переїшли в обидвох палатах конгресу та очікують підпису президента, щоб стати законом. Значить, що треба б конгресові знов надати ради, як би їх тепер президент заветував.

80-тий конгрес був республіканським конгресом у тому розумінні, що за його політику відповідає Республіканська партія, яка мала в конгресі більшість. Він не був "найгіршим", ні "найліпшим". Зрозумімо легше деякі поступки цього конгресу тоді, коли зв'язимо, що більшість в конгресі дістала партія, яка не була так довго при владі й протинялась дуже гостро багатьма реформами Рузвельта у внутрішніх справах країни. Зокрема щодо економічної та соціальної господарки, відомої під назвою "Нью Ділі". Президент Труман знов постійно заявляє, що він "продовжує" політику Рузвельта, тому і не диво, що йому приходить закладати раз-у-раз в такіх справах, що відносяться до робітничого питання, соціальної безпеки, податків, інфляції й т. п.

80-тий конгрес, коли говорив про нього справедливо й безсторонно, не міг бути дуже добрим вже з цієї причини, що він припав на час президентських виборів. У таких часах американський провід звичайно недовгає, бо оглядається часто на всі боки і рахується з голосами, які може

Олексій Андрієнко.

ПРОВОКАЦІЯ КРЕМЛЯ В УКРАЇНІ

(Авторські права застережені).

Що практично робила "група" на розтерзаній комунізмом, а тепер важким, кованим чоботом гітлерівського фашиста лютотоптаній землі українській?

Чекуючи підходу свого фронту і відкладаючи аж на той час усіх диверсійних акцій проти ворога, всі члени групи провадили, як вказівками й наказами Чернова та Ткачука, дрібязкову провокаційну роботу, спрямовану, насамперед, проти місцевого українського населення. Вони часто розкидали летючки власного виробу (міні українського походження), що от, мовляв, незабаром більшовики повернуться і т. д., щоб тим викликати ще

тяжчі репресії німців на спинах і голови української людності. Чесних українців — бургомістрів, які пішли на ці посади, щоб пильнувати інтересів українського народу, ставати де треба, в оборону його перед розперезаним наїзником, вони в доносах до німців і всякими провокаційними по-голосками таврували як "совєтських шпигунів", підбивали авторитет цих громадян і перед українською суспільністю, і перед німецькою військовою та цивільною владою. Більші їхні диверсії не сягали далі операцій із сіллю, що їх вони також провадили, щоб тим викликати ще

місцевому населенню, а не німцям.

В той час на Україні бракувало соли. Люди на тому дуже терпіли, багато хворіло, опухало, вимирало. Німці старалися довести сіль із Одеси. Але всі автомашини, вантажні сіллю, в дорозі членами Черново-Ткачуківської групи зупинялись, за сіль часто плачено проводниками автомашин скажено великі гроші, а саму сіль підпільники вивантажували в Буг. Тим довели до такого стану, що шклянка соли на Україні коштувала триста карбованців, та й тієї добути не завжди було де.

За короткий час ці "борці за фашистським наїзником" послали стрімкі хвилі Бугу не менше, як п'ятнадцятьма тисячами тонн соли. Німці з того ніякої шкоди не мали, а українські люди пухли й вимирали.

Щоб викликати до себе довіру у населення, Чернов, Ткачук і всі інші члени групи ре-

тельно ходили до церкви, там найдовше за всіх парафіян простоявали, найщиріше, на людських очах, молилися, на шиях усі ностили золоті хрестики на шнурочках, при чому сорочки завжди мали розхристані — нехай усі бачать, які ми вірні...

Проходячи повз церкву, захищаючи шматок хліба, чи п'ючи воду, вони побожно хрестилися, хрестили живих, і, взагалі, давали за себе безмежно відданих народним звичаєм, Богові і релігії...

Чи може же вище власти людська душа, коли то справді були люди?

Звідки ці отруйні кротки брали кошти на свою мерзенну посольство стрімкі хвилі Бугу?

І Ткачук, і Чернов зверталися до Москви, домагалися засобів, без яких, мовляли, утруднюється успішна підпільна діяльність групи. Москва нічого не дала, рішуче наказавши використовувати місцеві ресурси.

Тоді знайдено було вихід. Вирішили збирати кошти добровільним самооподаткуванням, що не знищеного тоді німцями жидівського населення.

Про розміри такого "самооподаткування", про ті суми, які мали до своєї розпорядки агенти Москви з місцевих ресурсів, може посвідчити факт, що один тільки збірників тих "добровільних" податків, жид Гофман, на січень 1943 року здав до каси своєї організації 384,00 карбованців.

Розпоряджуючись такими коштами, група далі провадила дрібну шкідливу роботу на адресу фашистського загарибника, яку можна прирівняти хіба з кінчними укусами комариння на товстій шкірі слона чи бегемота.

Але, коли мова йшла про боротьбу з українським націоналізмом, московська агентура такими дрібничками не обмежувалась.

Землячок Ткачук, користуючися своїм українським походженням, увійшов у довіря деяких необачних українських націоналістів, незабаром заступив видатне місце в місцевому ОУН, перехоплював і передавав до Москви всілякі, потрібні їй, відомості з діяльності ОУН, попрацювавши якийсь час тут, одночасно зв'язався з гестапо, для якого подавав також позови відсторонити конспіративні покрови діяльності ОУН, а з часом звадив усю Організацію, викрив і видав гестапові всю її цілковито.

В наслідок того — море людської крові, тисячі, а може й десятки тисяч замордованих у катівнях гестапо, постріляних, повішаних, живцем поспалюваних і по містах і по селах України — найкращих синів і дочок, найнадійнішого юного цвіту українського народу...

(Дальше буде).

ПОШИРЯЙТЕ "СВОБОДУ".

(Докінчення на стор. 4-тій)

ЗА ЗАЛІЗНОЮ ЗАСЛОНОЮ.

ВІСТКИ З УКРАЇНИ

(Радіонотатки).

НЕ ЗАВЖДИ ПРОТЕСТУЮТЬ.

З минулого тижня в Україні, звісно, з наказу Москви, відбуваються масові мітинги-протести в зв'язку з подіями в Греції. Робітники, колхозники, службовці, професори, студенти, письменники — всі вони протестують проти страти грецьких комуністів, або, як кажуть більшовики, "грецьких патріотів", "антифашистів-демократів", що "боролися з німецькими загарбниками". Цікаво, чого ж то Москва не організувала мітингів-протестів тоді, коли в Югославії підвищено генерала Михайловича, а в Болгарії — Петкова, а в Чехо-Словаччині призведено до смерті Яна Масарика? Адже і ці дії були патріотичні своїх країн, антифашистами, демократами і кожен із них захищав свою батьківщину від німецьких загарбників?

„РОСІЯ — БАТЬКІВЩИНА КОРАБЛЕБУДІВНИЦТВА“

Нещодавно більшовики протягом кількох днів на весь світ дзвонили про те, що „Росія — батьківщина радіо“. Останніми днями в Одесі відбулися доповіді професорів Одеського інституту кораблебудівництва, в яких доповідачі обстоювали пріоритет російської науки в галузі кораблебудівництва. Чи не почуємо ми згодом, що Америку відкрив не Христопор Колумб, а якийсь, скажемо, Іван Іванович Іванов? Більшовики і на таке здатні.

ЧЕМПІОНИ — УКРАЇНЦІ

Минулого тижня відбулися всесоюзні атлетичні змагання на першість країни. Із шістьох чоловіків, що завоювали собі звання чемпіона СРСР на 1948 р., двоє українці: у найлегшій вазі — О. Донський (Київ) і в важкій — Яків Куценко (Київ).

ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА.

Останнє число української „Літературної газети“ містить здебільшого статті про п'ятсот роковини узбецького поета Алішера Навої. Серед інших матеріалів подібуємо статтю Є. Царинкевича про боротьбу з українським буржуазним націоналізмом, а також інформацію Шаховського у справі націоналістичних ухвал в університетах української літератури в одному з Одеських інститутів.

НОВИЙ МАШИНОБУДІВНИЙ ЗАВОД.

Цього року в Києві почнеться будівництво нового машинобудівного заводу, що випускатиме устаткування до підприємств масової промисловості України. На виконання робіт асигновано 10 млн. рублів. Завод стане до ладу у наступному році.

ДО ЮВІЛЕЮ БЕЛІНСЬКОГО.

7 червня СРСР відзначає соті роковини з дня смерті найвидатнішого російського критика Василья Бєлінського. В Україні розроблено широкий план цього ювілею. Заводи, фабрики, колхозы, школи, заклади, Академія Наук, Спілка Письменників — всі вони мають взяти активну участь у ювілейному святкуванні.

7 червня в Києві відбудеться урочисте засідання республіканського ювілейного комітету спільно з представниками партійних, советських, наукових, культурних і громадських організацій.

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИ СЕСІ.

На біологічному, географічному факультетах Київського університету ім. Т. Г. Шевченка почалися весняні екзаменаційні сесії. 70% екзаменованих дістають „відмінно“ і „добре“.

В ЗАКАРПАТТІ ДОСПІЛА ЧЕРЕШНЯ.

Весна цього року в Закарпатті принесла великий урожай ранніх сортів фруктів і ягід. В усіх містах і селах області в крамницях і на базарах з'явилася черешня.

ПЕРШОТРАВНЕВІ СВЯТА.

У всіх містах, містечках і селах України в день 1-го травня відбулися військові паради, демонстрації та масові гуляння. Як і треба було сподіватися, етер у цей день був сповнений советського гасу: про „миролюбність“ СРСР і, навпаки, про „агресивність“ тих, що перебувають по цей бік залізної заслони.

ЧЕРГОВИЙ „ПОДАРУНОК“ ТРУДЯЩИМ.

Не встиг ушухунити першотравневий гас, як советський уряд оповістив своїх підданців новим „подарунком“: 3-го травня оголошено постанову про 3-тю державну позичку першої повоєнної п'ятиріччя в розмірі 20 мільярдів рублів. Отож советських громадян партійні союзи та десятиці погнали за першотравневих парадів просто на мітинги, скликувані з цієї нагоди. Робиться це, так би мовити, в блискучий спосіб. Взяти б для прикладу Академію Наук УСРС. Поки відбувався мітинг академіків, 11 інститутів, належних до Академії, встигли цілком виповнити передплату позички. Кожен працівник передплачував не менше як на місячну ставку своєї платні. А щоб якомога дужче „заохотити“ до цього людей, насамперед оголошено ось такі „орієнтири“: Корнійчук передплатив позичку на 40,000, Рильський 13,500, Тичина 10,000 рублів. Робітники та службовці Києва на кінець того ж таки дня виконали свій „обов'язок“ перед державою на 98%, а ціла Україна на 73,4%, що складало суму 2,239,856,000 рублів.

„ЛІТЕРАТУРНА ГАЗЕТА“.

Останнє число української „Літературної газети“ в основному присвячене днів 1-го травня. Крім першотравневих гасел, кореспонденцій та статей на цю тему, газета вистигла кілька оригінальних поезій, а також переклади з слов'янських поетів.

ПОЧАТОК ЛІТНЬОГО СПОРТИВНОГО СЕЗОНУ.

2-го травня в Україні почався літній спортивний сезон. З цієї нагоди по всіх містах України відбулися святкові виступи спортсменів. Щось із 40 тисяч людей прийшли в цей день на київський стадіон „Динамо“.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Закон про допущення 200,000 скитальців ухвалений. Від нас залежить, скільки українських скитальців зможе приїхати до Америки.

Дня 18. червня відбулися ініціативні У. Д. Комітету у домі виласейських українських організацій та торговельних збори, що їх метою було обговорення справ, зв'язаних із хваленням у конгресі закону про допущення до Злучених Держав 205,000 скитальців.

Основні клявузи: вище згаданого закону та можливості і завдання, які у зв'язку з цим стоять перед нами, з'ясували присутні д-р В. Галан та голова Філадельфійського Відділу У. Д. Комітету, п-ні Олена Штогрин. Закон уже ухвалений. Не знаємо ще адміністративних розпорядків і тому ніяк не можемо точно передбачити скільки українських скитальців зможе приїхати на основі цього закону. Зате можна припускати, що цифра ця буде вище 24,000 до 50,000 наших скитальців. Це залежатиме в першу чергу від цього, як активно і жертвенно поставимося до цієї акції ми, американські українці.

Закон передбачає допущення у першу чергу тих скитальців, які будуть мати якісь докази, що бодай на початок ними хтось в Америці займеться, дасть їм приміщення на перші тижні та допоможе знайти працю. Ми повинні доложити усіх старань, щоб до Злучених Держав могло приїхати можливо найбільше українських скитальців. Після дискусії в ній заборала слово п. Карбівник, Вишіванок, Слободян, Бакай, Титанич, Татомір, Гарасимович, Іваш, Дубас, Малик, Банах, д-р Галан і п-ні Штогрин. Збори намітили наступне:

На внесок п. Карбівника збори ухвалили, що Філадельфія і околиці повинні прийняти 2,000 українських скитальців. Для керування на терені Філадельфії і околиці акцією підготовки до прийняття нових скитальців збори вибрали діловий комітет у такому складі: д-р Галан, голова; Олена Штогрин, М. Дубас, і Р. Карбівник містоголови; Е. Кульчицький, Б. Гарасимович, О. Бакай і П. Іваш, члени. Водночас намічено пропагандувати секцію у такому складі: Я. Татомір, Стриковська, І. Струк і О. Бакай. Намічено у найближчих тижнях відбутися мітинги у місцевостях Честер, Вільмінгтон, Бріджпорт, Філіпсвилл, Паттавін, Брістоль, Стоун, Мілвил, Кемден і інших, що на них буде зясовано мешканців цих місцевостей справу на-

намо, де відбувався перший у цьому сезоні футбольний матч. Зустрілися київське „Динамо“ з московським „Локомотивом“. Перемогу здобули київляни.

„ДЕНЬ ВОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ПРЕСИ“.

5-го травня в Україні, як і по всьому СРСР, відзначено традиційний „День большевицької преси“. У зв'язку з цим Київська радіостанція поділяла відомості про сьогоднішній стан періодичної преси в Україні. Республіканських часописів в Україні налічується 12, обласних — 38, міських — 58, районних 728. Загальний тираж українських советських часописів — 4 мільйони примірників. Крім часописів, в Україні виходять 32 містечьких, літературних, технічних та сільсько-господарських журналів, загальним тиражем 407 тисяч примірників.

шої кінцевої допомоги акції прийняття Америкою скитальців та буде усталено скільки українських скитальців може дана місцевість примістити. Члени Комітету та пропагандивної секції заявили готовність уже в найближчих днях почати і обіздати вище згадані місцевості, а п. Слободян заявив, що дасть до диспозиції ділового комітету списки секретарів відділів УНС, які на місцях зорганізують мітинги.

Д-р Галан заповів, що всі організації та особи, які одержали ще в лютому цього року евіденційні друки в справі вільних мешкальців для новоприбуваючих скитальців, повинні негайно переслати ті дані до ЗУАДК.

Вище згадані збори, які започатковують нову, велику і так дуже потрібну акцію, пришили в атмосфері великого розуміння і братньої готовності збору представників філадельфійських американських українців для українських скитальців. Від імені нових імігрантів пп. Гарасимович і Бакай висловили зборам щирі подяки за таку високу патріотичну і високо гуманну поставу старої іміграції до скитальців і заявили готовність нових імігрантів якнайбільше активно співпрацювати із ЗУАДК у тій акції.

Перед американськими українцями стає отже нове, велике і важке завдання. Віримо, що вони його виконають із розумінням, свідомістю і жертвенністю, так, як це досі було в подібних рятункових акціях американських українців.

Я. Татомір.
ШКАГО, ІЛ.

Молода українська співачка.

Шкаговецька Музична Консерваторія проголосила „містечькі змагання“ серед своїх учнів співу. Зголосилося 20 учасників-студентів. Перемогла в змаганнях, як подає місцева

Лилієн Опихана

преса, п-на Лилієн Опихана; учениця шанованої артистки Мей Грейс Аткінс. П-на Опихана посідає знаменитий драматичний сопран, широкої скалі й небувалої краси, пише американська газета, з додатком, що вона виступить 20-го червня на закінченні року Музичної Консерваторії в Грейт Нордфронті театрі й співатиме при участі Шкаго Консерваторії оф Мюзік Симфоні Оркестра, якого диригуватиме Роберт Калтер. Далі пишеться,

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Звіdomляється отсим усе нюарське Громадянство, що В ПЯТИЦЮ, 25. ЧЕРВНЯ (JUNE 25, 1948)

ВЕЛИКІ ЗБОРИ В УКР. ЦЕНТРАЛІ, 180 ВІЛІЯМ СТР., НЮАРК, Н. ДЖ.

Початок у годині 8. вечір. На цих зборах комітет дасть точні справоздання з листів і пушок, що збирали через місяць травень і червень. Для того просимо тих, що ще мають листи, того вечора поприносити, бо це останній день закінчення збору. Рівнож буде висвітлення (мувіс) по українськи й по англійськи з воєнних подій рідного краю. Запрошуємо всіх до численної участі на збори. Вступ вільний. Комітет.

КОРОЛІВСЬКА ІНСПЕКЦІЯ. — Британська принцеса Елісавета приготувалася обіяти у своїй часі королівську владу, відвідуючи Вальдію і переводячи інспекцію почесного вальдівського полку. Відвідуючи місто Кардиф промовляла до мешканців на тему „щасливого домашнього життя“. Не диво, та ж недавно вийшла заміж!

що й-яна Опихана вже співала з великим успіхом на різних концертах, а теж по радіо. Її виступ разом з Симфонічною Оркестрою вважають новим великим успіхом і визнанням її таланту.

До цього додамо, що співачка належить до Українського Народного Союзу, як й її родичі, для яких це велика радість, що їхня дитина так скоро вибилася в Консерваторію на перше місце. На новий містечький шлях благословляють молоді співачку приятелі й Союзівці в надії, що вона принесе славу і честь теж й українському імені.

ЛУДЛОВ, МАСС.

День Матері і Спільне Свячене.

Заходом місцевої управи Тов. Франка і церковного Брацтва, а іменю п. М. Пукіша, Д. Харка, П. Пилипів та пані Марії Заячківської, відбулося в дні 9. травня в церковній галі Спільне Свячене. Місцевий парох, о. Лев Пеленський, поспівав дари на гарно прибраних столах і члени і гості з Савт Дірфілд, Емерет і Голіок засіли при столах, щоб поділитися яйцем та побажати собі взаємно здоров'я й успіху. Присутні, в більшості, це старші українські імігранти, які як фермери чи робітники осіли десятки літ тому у Лудлов і околиці. Всі майже пережили добрі і злі часи та працю і пильністю промостили собі шлях на новій землі, придбавши своїм дітям ферми і власні домів. Отець Пеленський коротко пригадав присутнім, що день 9. травня, це день, в якому в цілій Америці покланяються Матері. Змалював перед очима присутніх кілька гарних образів жертвенності матерей і підкреслював, що найбільш любови належить їм — Матерям. Новоприбулий з Європи В. Гнатів пригадав у короткім рефераті, що на теренах західної Німеччини і Австрії живе кілька сот тисяч українських скитальців, які не можуть вернутися до власних домів, бо Україну загарбав

ка, А. Віннічук, А. Залужна, А. Дацишин, Д. Хрупалік, О. Затишка, І. Дацишин, П. Павлів, М. Пукіш, Д. Харко; С. Телега \$4; по \$3: М. Сарна, О. Доскош, Р. Намака; по \$2: В. Босик, А. Залужний, І. Шидо, Г. Котовіч, Г. Залужний, П. Хомин, Р. Яворська, К. Масталаш, Н. Н. М. Племанський, М. Каноска, А. Щурко, Т. Гнатів, А. Курта, Я. Кондревич, О. Столяр, О. Доскош, К. Мельник, В. Гнатів, І. Приступа, П. Пилипів; по \$1: В. Федорів, М. Гнатів, І. Гнатів, Р. Федорів, М. Мельник, С. Яців, С. Котовіч, М. Бойко, М. Заячківська. — Разом \$129.

Новоприбулий.

БЕТЛЕГЕМ, ПА.

Великодні писанки для скитальців.

Дня 2. травня переведено Великодні писанки на допомогу українським скитальцям заходом Запомогового Комітету і о. М. Колтуцького, котрий виготовив прекрасну, зворушливу промову, в якій представив трагедію української скитальщини, визнаючи водночас пам'ятати за рідний край та потребу його оборони. Збірку перевели громадяни: І. Малицький та М. Брус, перший президент Комітету, а другий секретар.

Громадяни зложили дояровими жертвами \$51, а дрібними \$40.31. Разом \$91.31.

Жертви зложили: Голубенський \$5; по \$2: М. Брус, І. Малицький, Хома, І. Малицький; по \$1: Д. Коростинський, Когут, Буяк, Ю. Морішкін, Гриняк, А. Тимків, В. Меньо, Воднарчук, Пухта, С. Кузмика, В. Гук, ст. В. Гук, мол. Тимків, Немий, Голий, Ю. Чайка, Кіндзерська, С. Радчик, І. Божак, В. Кафарич, В. Запашкорний, Корній, Бутрин, О. Періг, М. Каспрік, І. Солодів, А. Малицька, Бутрин, ст. Комонька, Явна, Загвоцька, Жук, Чічерська, А. Сисак, О. Цапко, Немий, М. Заболоцький, Гриняк.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО

В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

PROGRAM

First Convention of the Ukrainian Orthodox Youth League

OF THE U. S. A.

(Member of American Ukrainian Orthodox Autocephalous Church in United States)

VANDERBILT HOTEL

34th Street and Park Ave., New York, N. Y.

FRIDAY EVENING, JUNE 25

7 P.M.-10 P.M. Registration at Hotel

SATURDAY, JUNE 26

(All events at Della Robia Room, Hotel Vanderbilt)

7:30-10 A.M. Registration

10 A.M.-1 P.M. Session

1-2 P.M. Recess

2-6 P.M. Session

7-9 P.M. Banquet

9 P.M. Ball (Dress optional)

SUNDAY, JUNE 27

9 A.M. Pontifical Liturgy—Archbishop Theodorovich assisted by clergy at St. Vladimir's Ukrainian Orthodox Church, 334 East 14th Street, New York City

2-5 P.M. Session (334 E. 14th Street, New York City)

6 P.M. Cultural Program

9 P.M. Farewell Gathering (334 E. 14th St., N. Y. C.)

MONDAY, JUNE 28

10 A.M. Meeting of Executive Board, 334 E. 14th St., N.Y.C.

Hotel Reservations: Miss E. Dyczko, 3504 108th Street, Corona, N. Y.

Banquet and Ball Reservations: Miss E. Dyczko.

Delegates' and Guests' Authorization and Certification: Registrar: Miss Olga Dydio, 120 Howard Ave., Passaic, N. J.

УВАГА! ДІТРОЙТ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!

Отсим подаємо до відома, що ФІЛІА УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ уряджує:

ПІКНІК В НЕДІЛЮ, 27. ЧЕРВНЯ (JUNE 27, 1948)

в годині 3-тій пополудні НА ПЛОЩІ УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИК. КЛЮБУ при 3464 Скот вул.

Дохід з цього пікніку призначено на політичну акцію Українського Конгресового Комітету. Просимо взяти численну участь та підтримати працю У.К.К. За підприємчий Комітет: С. Гана і А. Дакот.

УВАГА! ДІТРОЙТ, МІШ.І УВАГА!

Тому, що уряд У. Н. Дому не має доброго адресату членів, рішено оголосити ці збори в часописі.

ПІВРІЧНІ ЗБОРИ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ 4655 MARTIN ST., DETROIT, MICH.

В НЕДІЛЮ, 27. ЧЕРВНЯ (JUNE 27, 1948)

в годині 2:30 пополудні.

Просимо членів прийти і принести свої адреси на будуче. За уряд Укр. Нар. Дому: М. Візничак, предс.

Світова Організація Охорони Здорова

В діяльності людей нема такої ділянки, в якій можна було би так легко навязати міжнародну співпрацю, як в ділянці охорони народного здоров'я. Це не раз було показано в минулому і недавно знова підтверджено створенням тимчасової комісії Світової Організації Охорони Здорова. Ця комісія, в якій навіть Злучені Держави й Союз Радянських Союзів працювали гармонійно, була недавно прийнята як спеціальний відділ в організації Об'єднаних Держав. Це сталося після того, як потрібна кількість держав-членів Об'єднаних Держав ратифікувала статут Світової Організації Охорони Здорова. Крім того, всім державам, що не є членами О.О.Д., приступили до Організації Охорони Здорова, коли вона формально почала існувати цієї весни.

Наступним кроком є конвенція тої організації в червні цього року, в Женеві, в Швейцарії. Світову Організацію Охорони Здорова започатковано в 1946 році. Того року відбулася міжнародна конференція охорони здоров'я в Нью Йорку на запрошення уряду Злучених Держав. Конференція виробила статут організації, який підписали представники 61 країни, в тому числі Злучені Держави й Союз Радянських Союзів. Статут визначає здоров'я як стан повного фізичного, духовного та соціального добробуту, а не тільки відсутність хвороби. Тому організація намагається навязати співпрацю в ділянках охорони не тільки фізичного здоров'я, але і духовного; в поліпшенні відживлення, умов мешкальних, господарських, праці, як також в традиційних ділянках боротьби з пошестями, охорони материнства, здоров'я не-

мовлять, в справах медичних дослідів і т.п. Міжнародна конференція 1946 року створила тимчасову комісію, що мала підготувати основи для постійної організації.

За два роки своєї праці комісія зорганізувала одинадцять комітетів з фахівців в ділянках праці технічної, медичної та народного здоров'я; продовжувала працю Ліги Націй по дослідженню епідемій; укліла 203 наукових стипендій спеціалістам в ділянці охорони здоров'я в десяти країнах; вислала медичні місії для боротьби з епідемічними хворобами в Китаю, Греції, Етиопії, Італії та поділа іншу поміч другим країнам.

Найбільш блискучим досягненням тимчасової комісії була швидка мобілізація міжнародної допомоги для боротьби з холерою в Єгипті минулого року. За один місяць вислано два літаки з великими запасами потрібних ліків та плазми крові і різних необхідних медичних знарядь. За перший тиждень грудня записано тільки 14 випадків захворювання на холеру, тоді як за третій тиждень жовтня таких захворювань було 5,976. Епідемія холери сплинула, тоді як в дев'ятнадцять століть п'ять епідемій холери, що зродилися в Єгипті, перекинулися до Європи, спричинили великі втрати людського життя.

Видатки Злучених Держав за участь в Світовій Організації Охорони Здорова мають виносити тільки \$2,000,000. Організація має підтримку Американського Медичного Союзу, Американського Червоного Хреста, Товариства Американських Психіатрів, Соціальної Гігієни та багато інших організацій.

Загальна Рада.

80-тий КОНГРЕС

(Докінчення зі стор. 2-гої).

евентуально втратити при виборах через цей чи інший закон. Проте цей конгрес ухвалив багато дечого, що стане дійсно історичним. До таких ухвал належить у першу чергу закон про допомогу Програмі Видужання Європи, з яким є тісно зв'язана боротьба західної Європи з комуністичною навалюю та підготовка до зудару з Росією, коли б вона спровокувала нову війну. Допущення 205,000 переміщених осіб з Європи до Злучених Держав є теж дуже важною справою з американського загально-людського становища, бо може бути водночас початком ліквідації проблеми „Ді Пис“. Обов'язкова військова служба для молоді від 19 до 25 літ, ухвалена конгресом, є дуже серйозним кроком, коли мати на увазі політику „твердої руки“ згідом Советів і рішення не дати їм переступити певних границь. Закон Теффа-Гартлія у робітничих справах ще далі випробовується і він певно заважить на справі дальшої полагоди конфліктів між зорганізованим робітництвом і прадавцями.

Зле цілком певно, скорше чи пізніше, відпаде, а добре залишиться. Тому і він дуже важний закон, без огляду, як хто до нього ставиться.

Забрало б багато місця, щоб тільки вичислити наголівки різних нових законів, що їх ухвалив 80-тий конгрес. Ми тільки згадали за такі, за які йшла довга і завзята боротьба та які перейшли. Можна б широко писати, наприклад, про дебати в справі скитальців, „Голосу Америки“ чи законопроект Мундта-Никсона, звершеного проти комуністів, який перепав.

Найгірше, що можна б закинути цьому конгресові, то це, що не припинив дорожнечі та інфляції. Ця остання справа нині така важна, що цілком слушно дехто підносить, що варта б для цієї одної справи скликати надзвичайну сесію конгресу. Думаємо, що коли б це сталося ще до січня, себто до нового конгресу, то тим 80-тий конгрес поставив би себе між найкращі. Очевидно, коли б знайшов заряду на дорожнечу та інфляцію.

Trainees Take to Field

These four basic trainees of an Infantry division are enjoying "camping out" and cooking their own meals during field maneuvers which help to qualify them as well-trained soldiers. Four top-notch Infantry divisions in the United States now have welcome spots for veterans who choose to reenlist and for young men just starting their U. S. Army careers.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохайтеся на початку листа докуче подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте. За листами чи дресами від скитальників прохайте звертатися безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

14,673. Гараздовський Франк з с. Конюшки Полігловські (Рудки) від Баран Михайла.
14,674. Копаць Марії з с. Горобинки (Тернопіль) від Флінта Стефанія.
14,675. Завонський Николая з с. Чорноріка (Красно) від Завонського Павла.
14,676. Рідних і знайомих з с. Богданівки (Скалат) від доньки Загородного Степана з Богданівки.
14,677. Дакко Івана з с. Ганьковичі (Москиска) від Ганс-Харин Теодора.

14,720. Родини Свінціцьких від Свінціцька Анни. д. Миколи з с. Галича (Підгайці).
14,721. До односельчан з с. Великі Лани (Стрий) просить о афідавіт молодий фахівець-фриз'єр Небелюк Михайло.
14,722. Афанасів Георга Некадимовича з м. Білгороду (Курської губ.) від племянниці зам. Приходько.

14,723. Баганка Марії, Ольги, Гелени і Володимира, Ярущак Петра, Коцюба Пелагії, Шапка Гриця і Івана всі з с. Терепча (Сянік) від Тиник Катерини.
14,724. Петрикович Василя з Анни зам. Цабрів від Петрович

Петра з с. Шляхтова (Новий Тор).

14,725. Шпак Михайла, Андрія і Куби з с. Павлюки (Березів) від Шпак Романа.

14,726. Рудий Івана і Теклі від Рудий Миколи з с. Яблонця Руського (Березів).
14,727. Студент МIRONA (ам. вояк переб. в Німеччині) від Захарясович Миколи.

14,728. Росалюк Марка з с. Великий Обер (Волинь) від сестри Анастасії зам. Ремартчук.

14,729. Кулиничий Петра (Вовчок) від Попель Семена.

14,730. Дубенський Петра з с. Дибків (Ярослав), Вікер Георга від Вікера Катерини зам. Мельник.

14,731. Рідні та знайомих з Лопушна (Почаїв, Волинь) відозвіться Бойко Максима.

14,732. 6) Іванюх Олександра з с. Корениця (Ярослав) від Білецький Григорія.

14,733. Глушек Катерини з дому Туцька з с. Поруби (Березів) від Купчик Михайла.

14,734. а) Пружан Катерини тітки і Маніла Федора з с. Ніконковичі (Львів) від Пружан Степана.

14,734. б) Іванів Костя з с. Кадубне (Калуш) від Півторак Параски і Степана діти Ілька.

14,735. Пернак Петра с. Федора з с. Обильніці (Рогатин) від Озарків Івана с. Кирила і Марії з дому Луці.

14,736. Мильничук Петра с. Василя з с. Жукотин (Колонія) від Мишак Василя с. Проця.

14,737. Кудрик Марії зам. Муха з с. Хоропів (Рева Руська) від Дзур Парані зам. Бокало.

14,738. Харабурда Івана з Яворова від Викович Осипа.

14,739. Москалюк Степана (Комарик) від Причанюк Анни.

14,740. Комарницький Степа-

на з с. Підліся (Золочів) від Литвин Онуфрія.

14,741. Кассіян Марії, Коробка Єлисавети з дому Котик від Подригула Галини.

14,742. Олійник Анастасії д. Івана з с. Сінець (Станіславів) від Ільків Михайла.

14,743. Швед Івана с. Олексі з Лаврова і односельчан з сіл Лаврова, Нанчілка, Потік, Волишинова і Лішина Велика від Сим Йосифа.

14,744. Бруда Марії з с. Мошаниця (Сянік) від Команецький Михайла.

14,745. Данилюк Анни з с. Чорнолісці (Товмач) від сестри Данилюк Ірени.

14,746. Кравченко Ємілії з дому Тимчик з с. Явірник (Перемишль) від Сабат Павлини.

14,747. Василіна Юрка від Василя Луки з с. Ніновичі Халупки (Ярослав).

14,748. Жук Евдокима від Леххут Анні д. Антона з с. Лопушна (Крем'янець, Волинь).

14,749. Смолин Степана з с. Щеплоти (Яворів) від Зазуля Василя.

14,750. Кавка Анни з дому Храмович з с. Купчинці (Тернопіль) від Чайка Софії.

14,751. Лех Анастасії тітки від Лех Марії.

14,752. Ганусич Йосафата, Дмитра і Миколи з с. Ясенич Замкова (Турка над Стриєм) від Гагалович Івана.

Голоситись на адресу: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE P. O. Box 1661, Philadelphia 8, Pa.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Тов. ім. І. Франка, від. 241, повідомляє всіх членів, що піврічні збори відбудуться 26 червня, в годині 6. вечір в галі 74 Герис Еве. Обов'язком кожного члена є явитися на ці збори бо маємо важні справи до полагодження і будемо роздавати чеки відділенні Союзом членам. — Уряд.

Дня 21. червня 1948 помер у 58. році життя

ЮРІЙ ЯРИНСЬКИЙ, довголітній член Тов. ім. Богдана Хмельницького, від. 158 У. Н. Союзу в Брукліні, Н. Я.

Покійний вступив до Союзу в 1916 році. Походив зі села Дубно, повіт Ланьцут, Зах. Україна. Похоронив у смутку жону і дітей.

Похорон відбувся в четвер, 24 червня, в год. 9. рано з дому жабон на Сфарбод Річ, Р. Ф. D. 4, Danbury, Conn. — В. Р. П. І. М. Баглей, секр.

Дня 5. червня 1948 р. помер у 56. році життя

МИХАЙЛО ГНАТ, довголітній член Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 176 У. Н. Союзу в Шикаго, Іл.

Покійний походив із села Тириня Волоська, пов. Сянік. Похоронив у смутку жону Телю і четверо дорослих дітей, котрі є членами У. Н. Союзу.

Похорон відбувся в серед. 9. червня з дому жабон до укр. правосл. церкви, а відтак на цвинтар Елмвуд Парк. — В. Р. П. І. П. Бабий, секр.

Дня 14. червня 1948 р. помер у 57. році життя

ВАСИЛЬ СКОБАЧ, член Тов. У. Н. Союзу, від. 318 У. Н. Союзу в Рачестер, Н. Я.

Покійний походив з села Вербишів, пов. Рогатин, Зах. Україна.

Похорон відбувся 17. червня при участі членів Тов. і знайомих. Поховано його на Mt. Hope Cemetery. — В. Р. П. І. В. Іванів, секр.

ГАГАНАГ В БОРОТБІ ПРОТИ ТЕРОРИСТІВ ЗА ВДЕРЖАННЯ ПРИМИР'Я.

Тель Авів, Ізраїль, 22. червня. — Вчора тут трапився інтересний випадок, який свідчить про перевагу законності і ладу в молодій ізраїльській державі. Офіційною зброєю Ізраїля є армія Гаганаг, до якої мала включитися теж терористична колись підпольно-військова організація Іргун Цвай Лоймі. Вчора Іргун намагалася висадити на побережжі Ізраїля дозвезу морем зброю, що було б яскравим порушенням постанов 4-тижневого примир'я. Гаганаг, щоб не допустити до цього, відкрила вогонь та звела бій з Іргун. Розміри боротьби не подано до публичного відома, але представник О.Д. мав можливість ствердити подорожці. Корабель зі зброєю для Іргун приїхав з Марсей з Франції.

ПОШУКУВАННЯ

ШУКАЮ братів НИХИТУ і ВАСИЛЯ КРОВИЦЬКОГО з с. Верхобуж, пов. Золочів. Голоситись на адресу:

IVAN KROWESKYJ 5028 Cecil St., Detroit 10, Mich., U. S. A.

ЕВДОКІЙ ТУРЧАК, з Колонії, Галичина, тепер живе в Канаді, шукає її сестринок

ВОЛОДИМИР ПОДВОДСЬКИЙ Писати до: **THEODORE CARPIN,** 1315 Belmont Street N. W. Washington 9, D. C.

Шукаю вуйка ГРУНСЬКОГО ОСИПА та односельчан села Тисова, пов. Перемишль, котрі виїхали до Америки ще першою світ. війною. Листи прошу ласкаво слати: **Lewyckij Osep, Landchut, Leikbuthstr. No. 11, U. S. D.P. Lager, Bldg. 12.B.I., U. S. S. S. R., 33 Milton Ave., Amsterdam, N. Y.**

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“.

ЦЕРКОВНІ ПІСНІ З НОТАМИ 50 центів

ОДИН ПРИМІРНИК Замовляйте у книгарні „СВОБОДА“ 83 GRAND STREET JERSEY CITY 3, N. J.

Вийшли друком в Європі прекрасні видані нові композиції на мішаний хор

МИХАЙЛА ГАЙВОРОНСЬКОГО Кольорова заголовна сторінка арт. малює ЕДВАРДА КОЗАКА:

1) Шумицьке, пісня з Бой-кішчині, 25 ц.
2) Вдовонька, пісня із Лем-кішчині 25 ц.

3) Півталася дівчинонька, текст народної пісні, мелодія в стилі нар. пісні 25 ц.
4) Дунаю-Дунаю, найстарший запис повного тексту укр. нар. пісні, мелодія в стилі нар. пісні 35 ц.

5.6) Та туман, Ой у полі, дві пісні з Волині 40 ц.
7.8) Чече вода, Миленько моя, дві пісні давних укр. переселенців між югослов'янами 50 ц.

Ці ноти є на продаж у нашій книгарні. Вислаємо їх за попереднім одержанням заплата.

СВОБОДА BOOK STORE 81-83 Grand Street Jersey City 3, N. J.

КОНКУРС

Українська Гр.-Катоц. Незалежна Парохія Пр. Діви Марії в Мікс Парк, Іл.

пошукує **ІСПИТОВАНОГО ДЯКОВЧИТЕЛЯ** директента хору, учителя дитячої школи, або улаштував концерти, представлення, був прикладним інтелігентом середнього віку. Посаду може обійняти зараз. Грошаді числом 580 родик. Доходи гарні. 4-квітнєтє мешкання. Платня згідно з умовою. Зголошення просимо слати:

ST. MARY'S UKRAINIAN GR. CATH. CHURCH, 116. Ella St., McKees Rocks, Pa.

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS 601 SPRINGFIELD AVE. NEWARK and IRVINGTON, N. J. Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАНТЕ ЗБАГАТО Завжди ШАДІТЬ. Дешо з вашого забезпечення. Ми улаштуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за \$150.00

У випадку смутку в родині клієнта:

KAIN MORTUARIES, INC. Найбільший український погребовий заклад в Америці

S. KANAI KAIN, Pres. 433 STATE STREET PERTH AMBOY, N. J. Phone PE 4-4844

— or — **УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК** 66 ELIZABETH AVENUE NEWARK, N. J. Phone Hg 2-5763

228 WEST JERSEY STREET ELIZABETH, N. J. Phone EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК завжди улаштує погребання за \$150 ціна так низька як ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY Dignified funerals as low as \$150 Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ПРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ

129 EAST 7th STREET NEW YORK, N. Y. Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel: 707 PROSPECT AVENUE (Cor. E. 155 St.) Bronx, N. Y. Tel.: MEltrose 5-8577

ТАРЗАН, ч. 1869. Тарзанові заглядає смерть у вічі.

WHILE JAKE THREATENED WITH HIS RIFLE CHRIS REMONSTRATED, BUT THE APE-MAN SAID ONLY KUNGU AND KILA COULD GO.

"THAT GORILLA WILL TAKE CARE OF THE APE-MAN," ANSWERED THE BURLY KEEPER.

SUDDENLY TARZAN DROPPED IN THEIR MIDST. "YOU ARE WRONG --- AND JENSEN IS RIGHT," HE ANNOUNCED. "THESE TWO GORILLAS GO, AND NO MORE!"

"THEN I WILL TAKE CARE OF YOU!" SHOUTED KRINCH.

Коли Джейк загрозив своїм крісом, Крис відмовився: „Таж малпочовік сказав, що лише Кунгу й Кіла можуть відіхати“.

На це сказав кремезний о-своуочав: „Цей горил дасть собі раду з малпочовіком“.

Та нагло Тарзан попав серед них. „Ти помиляєшся, а Ензен має рацію“ — заявив

він. „Лише ті два горилі можуть виїхати, а більше ніхто“. „Як так, то ми візьмемося до тебе“ — закричав Кринч.

СЛУЖБА БОЖА

Літургія св. ІОАННА ЗЛАТОУСТОГО НА МІШАНИЙ ХОР МУЗИКУ СКЛАВ

ОЛЕКСАНДЕР КОШИЦЬ

НА ПІДСТАВІ НАПІВІВ ІРМОЛОЯ ЛЬВІВСЬКОГО ТА ПРОСТОПІНІЯ ПІДКАРПАТСЬКОГО Ціна \$2.50.

Замовлення враз з належністю слати до:

„СВОБОДА“

81-83 GRAND STREET (P. O. BOX 346) JERSEY CITY 3, N. J.